

Vada řízení

Neoznačení příslušného ustanovení, případně odstavce § 220 o. s. ř., podle něhož odvolací soud změnil rozhodnutí soudu prvního stupně, není takovou vadou, která by sama o sobě měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Neoznačení příslušného ustanovení, případně odstavce § 220 o. s. ř., podle něhož odvolací soud změnil rozhodnutí soudu prvního stupně, není takovou vadou, která by sama o sobě měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 32 Odo 216/2002, ze dne 6.3.2003)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně S. k. a.s., proti žalovanému M. K., podnikateli, zastoupenému JUDr. J. H., advokátem, o splnění povinnosti dodat zboží, vedené u Okresního soudu v Jeseníku pod sp. zn. 5 C 273/99, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. června 2001, č.j. 15 Co 907/2000-128, tak, že rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. června 2001, č.j. 15 Co 907/2000-128, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 21. června 2001, č.j. 15 Co 907/2000-128, změnil rozsudek ze dne 19. července 2000, č.j. 5 C 273/99-83, kterým Okresní soud v Jeseníku žalovanému uložil dodat žalobkyni kamenické výrobky popsané v jeho vyhovujícím výroku a zaplatit žalobkyni náklady řízení, tak, že žalobu zamítl a žalobkyni uložil zaplatit žalovanému náklady řízení před soudy obou stupňů.

Soud prvního stupně dospěl k závěru, že mezi účastníky byla uzavřena smlouva, která vykazuje všechny znaky kupní smlouvy upravené v § 409 obchodního zákoníku (zákon č. [513/1991](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů dále též jen „obch. zák.“), přičemž vzájemná práva a povinnosti z uvedené smlouvy i nadále trvají. Žalobkyně je tedy oprávněna trvat na řádném plnění závazku vůči žalovanému; proto žalobě v plném rozsahu vyhověl.

Vzhledem k rozdílným tvrzením účastníků, co mělo být předmětem plnění ze strany žalovaného pro žalobkyni dle smluvního ujednání, provedl odvolací soud opakovaně důkaz smlouvou z 18. ledna 1999, přičemž shodně se závěry soudu prvního stupně konstatoval, že lze tuto smlouvu podřadit pod kupní smlouvu s tím, že předmětem plnění mělo být druhově určené zboží. Podle odvolacího soudu v průběhu odvolacího řízení žalobkyně tvrdila, „že jí předložené tzv. výkresy polí nebyly smluvně závazné, když předmět plnění byl specifikován toliko bodem 3. smlouvy t. zn. technickou specifikací výrobků. Jinak řečeno, že aniž by žalobkyně žalovanému předala další podklady, měl žalovaný dodat žalobkyni dle této technické specifikace celý předmět plnění. Jelikož předložené tzv. výkresy

jednotlivých polí specifikované ve výrokové části napadeného rozsudku co do jednotlivých písmen a číslic nebyly smluvně závazné, dospěl krajský soud k závěru, že se žalobkyně soudní cestou nemůže po žalovaném úspěšně domáhat, aby mu soud uložil žalovanou povinnost, neboť se nejedná o jeho povinnost ze smluvního vztahu“. Proto rozsudek soudu prvního stupně změnil podle § 220 o. s. ř. tak, že žalobu v celém rozsahu zamítl.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání. Jeho přípustnost opřela o ustanovení § 238 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), namítajíc, že je dán dovolací důvod podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. b), c) a d) o. s. ř., jejichž prostřednictvím lze odvolacímu soudu vytýkat, že řízení bylo postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci [písmeno b/], že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování [písmeno c/] a že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci [písmeno d/].

K dovolacímu důvodu dle § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř. dovolatelka uvedla, že odvolací soud neměl podmínky pro změnu rozsudku soudu prvního stupně podle § 220 o. s. ř., resp. tyto podmínky ve svém rozhodnutí, které nesplňuje obsahové náležitosti podle § 157 odst. 2 o. s. ř., nezdůvodnil. Z rozsudku odvolacího soudu není patrné, zda změnil rozsudek soudu prvního stupně podle § 220 odst. 1 o. s. ř. či podle odstavce 2 téhož ustanovení, tedy zda jinak než soud prvního stupně rozhodl na základě jím správně zjištěného skutkového stavu, nebo zda doplnil dokazování, o jaké důkazy, jak je vyhodnotil a k jakému skutkovému stavu nově dospěl. K vyjádření žalobkyně k výkladu předmětu smlouvy, že pro účastníky byla závazná pouze technická specifikace výrobků uvedená pod bodem 3. smlouvy, které učinila k dotazu odvolacího soudu při jeho jednání, uvedla, že se podle ní o doplnění dokazování, například účastnickou výpovědí, nejednalo. A protože není z odůvodnění rozsudku odvolacího soudu dostatečně právně jasné, jakou procesní povahu uvedenému vyjádření žalobkyně odvolací soud přisoudil, nemůže již z tohoto důvodu být uvedené vyjádření samo o sobě podkladem pro rozhodnutí soudu. Pokud by se mělo jednat o skutkové tvrzení žalobkyně, poukázala na jeho rozpor s důkazy provedenými a vyhodnocenými soudem prvního stupně, jakož i to, že na základě pouhých tvrzení kteréhokoliv účastníka (vyjma shodných tvrzení účastníků, což v daném případě nepřichází v úvahu), rozhodnout nelze.

I kdyby však bylo v řízení podle dovolatelky prokázáno, že výkresová dokumentace byla pro žalovaného nezávazná, a tudíž by mu nemohlo být uloženo dodat podle ní plnění žalobkyni, bylo by možné zamítnout žalobní petit pouze v té jeho části, ve které je odkazováno na výkresovou dokumentaci, a nebylo by tak důvodu zamítnout žalobní petit ve zbývajících částech vycházejících ze znění smlouvy, kterou odvolací soud nezpochybnil. O případné nutnosti upravit žalobní petit v části, v níž bylo možné žalobě vyhovět, z důvodu jeho případné neurčitosti z pohledu jeho vykonatelnosti, ji odvolací soud nepoučil.

Oporu v provedeném dokazování nemá a je naopak v rozporu se skutkovými zjištěními soudu prvního stupně podle dovolatelky závěr odvolacího soudu, že tzv. výkresy polí nebyly smluvně závazné, a proto se žalobkyně nemůže domáhat po žalovaném splnění žalované povinnosti. Na podporu svého názoru o závaznosti výkresové dokumentace pro žalovaného poukázala na to, že na ni odkazovala samotná smlouva, z níž mimo jiné vyplývalo, že má být plněno na základě postupně předávané výkresové dokumentace a jednotlivé kusy mají být označeny shodně s touto výkresovou dokumentací. Smluvní strany tak podle ní ve smlouvě jednoznačně projevily vůli v ní popsany předmět plnění dále upřesňovat předávanou výkresovou dokumentací, z čehož vyplývá pro žalovaného její závaznost.

Za nesprávné právní posouzení věci označila dovolatelka závěr soudů obou stupňů, které uzavřenou smlouvu mezi účastníky posoudily jako smlouvu kupní, přičemž podle dovolatelky se jedná o smlouvu dílo, což vyplývá z obsahu samotné smlouvy i z důkazů provedených před soudem prvního stupně. Při tomto právním posouzení věci by pak musely soudy aplikovat příslušná ustanovení upravující smlouvu o dílo včetně ustanovení o povinnosti zhotovitele upozornit objednatele bez zbytečného odkladu na nevhodnost jeho pokynů, atd.

Dovolatelka navrhla, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný označil dovolání žalobkyně za nedůvodné a účelové. Podle jeho názoru rozsudek odvolacího soudu vadami, které mu vytkla dovolatelka, netrpí, přičemž se podrobně vyjádřil k jednotlivým námitkám popsaným v dovolání a snesl argumenty na podporu svých názorů. Podle něj vedly zjištěné skutečnosti z průběhu celého řízení odvolací soud správně ke změně rozhodnutí soudu prvního stupně; proto navrhl, aby dovolací soud dovolání žalobkyně zamítl.

Podle bodu 17., hlavy I., části dvanácté zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. lednem 2001). O takový případ jde i v této věci, jelikož odvolací soud věc ve shodě s bodem 15., hlavy I. části dvanácté zákona č. [30/2000](#) Sb. rovněž projednal podle dosavadního znění občanského soudního řádu.

Dovolání je v dané věci přípustné podle § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř., neboť směřuje proti rozsudku odvolacího soudu, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé a je i důvodné.

Neoznačení příslušného ustanovení, případně odstavce § 220 o. s. ř., podle něhož odvolací soud změnil rozhodnutí soudu prvního stupně, není takovou vadou, která by sama o sobě měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Posouzení námitky dovolatelky o nedostatku podmínek, za nichž může odvolací soud změnit rozhodnutí soudu prvního stupně, neumožňuje existence jiné vady podle § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř., spočívající v nepřezkoumatelnosti závěrů odvolacího soudu o smluvní nezávaznosti žalobkyní předkládaných „výkresových polí“ a o posouzení obsahu listiny z 18. ledna 1999 jako kupní smlouvy. Odvolací soud závěr o tom, že tzv. výkresová pole předkládaná žalobkyní jsou pro žalovaného nezávazná, postavil jen na tvrzení žalobkyně, aniž uvedl, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se při jejich hodnocení řídil, když dospěl k závěru odlišnému od soudu prvního stupně (§ 157 odst. 2 o. s. ř.). Závěr o tom, že jde o kupní smlouvu, odvolací soud pouze konstatoval, aniž skutečnosti rozhodné pro určení, zda-li jde o kupní smlouvu nebo smlouvu o dílo (§§ 409, 410, 536 obch. zák.), zjišťoval a zjištěný skutkový stav posuzoval podle těchto ustanovení (rovněž § 157 odst. 2 o. s. ř.).

Tato pochybení odvolacího soudu jsou zcela zřejmá z odůvodnění jeho rozsudku na páté straně, jehož příslušná část, z níž shora vycílené vady řízení, kterých se dopustil odvolací soud, vyplývají, je výše

citována. Z použité formulace věty začínající slovy „jinak řečeno“, která svým obsahem odporuje větě předchozí, není vůbec zřejmé, zda se jedná o pokračující tvrzení žalobkyně, či jde o úvahu či zjištění soudu, přičemž rovněž je třeba poukázat i na rozporuplnost obou jejích částí. Na to pak bez jakékoliv návaznosti následuje zcela ničím nepodložený závěr soudu o smluvní nezávaznosti tzv. výkresů jednotlivých polí.

Povinnost soudů rozsudky odůvodnit (§ 157 odst. 1 o. s. ř.) a to způsobem, zakotveným v § 157 odst. 2 o. s. ř., je jedním z principů řádného a spravedlivého procesu vyplývajících z čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod a z čl. 1 Ústavy České republiky, který představuje součást práva na spravedlivý proces. Z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

Vady uvedené v § 237 odst. 1 o. s. ř., jakož i další jiné vady řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí věci, k nimž v případě přípustnosti dovolání přihlíží dovolací soud podle § 242 odst. 2, věty druhé o. s. ř. z úřední povinnosti, žalobkyně v dovolání netvrdila a Nejvyšší soud je z obsahu spisu neshledal.

Protože rozhodnutí odvolacího soudu není správné, Nejvyšší soud je zrušil a vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, část věty za středníkem, § 243b odst. 2, věta první o. s. ř.). Vzhledem k naplnění dovolacího důvodu dle § 241 odst. 3 písm. b) o. s. ř. se dovolací soud nemohl zabývat dalšími důvody uplatněnými v dovolání, ke kterým odvolací soud přihlédne v dalším řízení.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Význam řízení](#)
- [Vzájemné plnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Věcná příslušnost](#)